

TÜRKİYE EKONOMİSİ ÜST ÜSTE 15 ÇEYREK BÜYÜMÜŞ OLDU

TÜRKİYE EKONOMİSİ YILIN İLK ÇEYREĞİNDE YÜZDE 5,7 BÜYÜDÜ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu yılın ilk çeyreğine (ocak-mart dönemi) ilişkin gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) sonuçlarını açıkladı. Buna göre, GSYH 2024 yılı birinci çeyrek ilk tahmini, zincirlenmiş hacim endeksi olarak, geçen yılın aynı çeyreğine kıyasla yüzde 5,7 arttı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu yılın ilk çeyreğine (ocak-mart dönemi) ilişkin gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) sonuçlarını açıkladı. Buna göre, GSYH 2024 yılı birinci çeyrek ilk tahmini, zincirlenmiş hacim endeksi olarak, geçen yılın aynı çeyreğine kıyasla yüzde 5,7 arttı. Üretim yöntemiyle GSYH tahmini, ilk çeyrekte cari fiyatlarla geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 90 artarak 8 trilyon 822 milyar 248 milyon lira oldu. GSYH'nin birinci çeyrek değeri cari fiyatlarla dolar bazında 285 milyar 572 milyon dolar olarak kayıtlara geçti.

GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde, yılın birinci çeyreğinde geçen yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak, inşaat sektörü toplam katma değeri yüzde 11,1, bilgi ve iletişim faaliyetleri yüzde 5,5, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri yüzde 5, sanayi yüzde 4,9, tarım yüzde 4,6, hizmetler yüzde 4,3, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri yüzde 3,3, diğer hizmet faaliyetleri yüzde 2,8, gayrimenkul faaliyetleri

yüzde 2,5 ve finans ve sigorta faaliyetleri yüzde 2 arttı. Böylece, Türkiye ekonomisi Covid-19 salgını tedbirlerinin uygulandığı 2020 yılının ikinci çeyreğinden sonra üst üste 15 çeyrek büyümüş oldu. Yerleşik hane halklarının tüketim har-

camaları, bu yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 7,3 arttı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), yılın birinci çeyreğine ilişkin Gayri Safi Yurt İçi Hasıla verilerini açıkladı. Buna göre, mevsim ve takvim etki-

lerinden anđırılmıř GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre yüzde 2,4 arttı. Takvim etkisinden anđırılmıř GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, ilk çeyrekte geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5,8 artış gösterdi.

Orta Vadeli Programa DEVAM EDECEĞİZ

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, "Cari açığın düştüğü, rezervlerin arttığı, risk göstergelerinin iyileştiği bir dönem-deyiz. Temel önceliğimiz olan enflasyonla mücadele konusunda aylık bazda aldığımız sonuçlar yılın ikinci yarısında yıllık bazda da belirgin düşüşler getirecek." ifadelerini kullandı.

Yılmaz, sosyal medya hesabından, Türkiye İstatistik Kurumunca (TÜİK) açıklanan yılın ilk çeyreğine ilişkin büyüme verilerini değerlendirdi.

Türkiye ekonomisinin beklentilerin üzerinde, 2024 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 5,7, bir önceki çeyreğe göre ise yüzde 2,4 büyüdüğünü hatırlatan Yılmaz, 2024 yılı birinci çeyreği itibarıyla yılliklandırılmış milli gelirin 1 trilyon 158 milyar dolara yeni tarihi zirveye yükseldiğini belirtti.

Yılmaz, Türkiye'nin siyasi istikrar ve güven içinde ekonomide öngörülebilirliğin sağlandığı bir ortamda, büyüme performansını 15 çeyrek kesintisiz şekilde sürdürdüğünü vurguladı.

Deprem afeti, küresel ekonomik talepteki tarihi ortalamaların altındaki seyir ve jeo-politik olumsuzluklara rağmen ekonominin güçlü performansını da sürdürdüğüne dikkatli çeken Yılmaz, siyasi belirsizliklerin düştüğü, siyasi istikrar ve güvenin sağlandığı bir ortamda, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, kararlı politikalarla Türkiye Yüzyılı için çalıştıklarını ifade etti.

Yılmaz, 2024 yılının birinci çeyreğinde tarım, sanayi ve hizmetler sektörlerinin tamamının pozitif büyüme gösterdiğini, bu dönemde katma değer artışının bir önceki yılın aynı dönemine göre tarımda yüzde 4,6, sanayide yüzde 4,9, inşaatta yüzde 11,1, inşaat harcı hizmetlerinde ise yüzde 4,8 olarak gerçekleştiğini kaydetti.

Yılmaz, bir önceki yılın aynı dönemine göre sabit sermaye yatırımlarındaki yüzde 10,3'lük yüksek artışın ve tüketim harcamalarının artış hızının yavaşlamasının da büyümenin daha sağlıklı bir kompozisyonu ve dezenflasyon yaklaşımıyla uyumlu bir patlıka ilerlediğini gösterdiğini bildirdi.

Sabit sermaye yatırımlarının alt makine teçhizat yatırımlarındaki güçlü artış devam ettiğini ve 2024 yılının ilk çeyreğinde yüzde 11,9 oranında artış kesintisiz büyümesini 18'inci çeyreğe taşıdığını aktaran Yılmaz, net ihracatın büyüme katkısını ise 5 çeyrek sonra pozitifte döndüğüğünü altını çizdi.

Cevdet Yılmaz, şunları kaydetti: "Ekonomimiz büyüme devam ederken emeğin milli gelirden aldığımız pay da artmaya devam etmektedir. 2024 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre işgücü ödemelerinin milli gelir içindeki payı yüzde 33,8'den yüzde 37'ye, gayrisafi katma değer içerisindeki payı ise yüzde 37,8'den yüzde 42'ye yükselmiştir. Cari açığın düştüğü, rezervlerin arttığı, risk göstergelerinin iyileştiği bir dönem-deyiz. Temel önceliğimiz olan enflasyonla mücadele konusunda aylık bazda aldığımız sonuçlar yılın ikinci yarısında yıllık bazda da belirgin düşüşler getirecek. İşsizlik ise tek haneli seviyelerine seyrini sürdürüyor. İstikrar içinde, dengeli ve kapsayıcı büyüme ile kalıcı refah artışı için Orta Vadeli Programımızla kararlılıkla uygulamaya devam edeceğiz."

Yapısal reformlar kararlı şekilde devam ettirilmeli

Ankaranın iş dünyası temsilcileri, yılın ilk çeyreğinde gerçekleşen yüzde 5,7'lik büyümenin sürdürülebilir olması için enflasyonla mücadelenin önemine işaret etti.

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardic, bu yılın ilk çeyreğinde büyümenin, iç tüketim ve inşaat sektörünün etkisiyle, yüzde 5,7 olarak gerçekleştiğini hatırlatarak, baz etkisinden rağmen sanayideki büyümenin çeyreklik büyümenin altında kaldığına dikkati çekti.

Ardic, sıkılsatınca para politikası uygulamalarının ekonomik aktivite üzerindeki etkisinin ilk çeyrekte henüz tam olarak gözlemlenemediğini işaret ederek, yılın ikinci çeyreğinden sonra iç talep ve üretimi azaltıcı büyümede yavaşlamanın ortaya çıkacağı tahmininde bulundu.

Bu durumun enflasyonun düşmesine katkı sağlayıp sağlamayacağıın önemli olacağıını vurgulayan Ardic, "TÜİK'in açıkladığı rakamlara göre sanayi tarafında yüzde 4,9'luk bir büyüme görüldü. Ancak büyük deprem felaketiini yaşadığımız 2023'ün ilk çeyreğinde sanayi üretimindeki büyük daralmadan dolayı oluşan baz etkisini göz ardı etmememiz lazım" değerlendirmesinde bulundu.

Ardic, büyümeye özellikle iç talep ve inşaat sektörünün kaynaklık ettiğini belirterek, şunları kaydetti:

"Özel tüketim yüzde 7,3 arttı. Deprem bölgesindeki yeniden yapılanma ve kentsel dönüşüm faaliyetleriyle yılın ilk çeyreğinde büyümenin lokomotifi yüzde 11,1 ile inşaat sektörü oldu. İnşaatçı büyüme, sanayi ve tarımın toplam büyümesinden daha yüksek. Ülkemizin istikrarlı ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşması için sınırlı üretimimizin mutlaka artırılması gerekiyor. Net dış talebin büyümeye olan katkısının 5 çeyreğin ardından 1,6 puanına pozitif geçmesi önemli bir gelişme. Özellikle, Almanya'ya başta olmak üzere, Avrupa'da ekonominin çarklarının dönmeye başlamasının bunda katkısı var. Yılın ilk çeyreğinde güçlü gelen büyüme verisi, dezenflasyon sürecinin nasıl sağlanacağı sorusunu da aklımıza getiriyor. Büyümeyi sürdürülebilir kılabilmek için enflasyonla mücadelenin, mutlaka yapısal reformlarla da desteklenerek, kararlı bir şekilde devam ettirilmesi gerekiyor."

Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Gürsel Baran da ilk çeyrekteki yüzde 5,7'lik büyümeyi olumlu karşıladıklarını bildirdi.

Ekonominin üst üste 15 çeyrek büyümüş olduğunu geledik dönem için kendilerini motive ettiğini altını çizdi. Baran, şu değerlendirmede bulundu:

"Bu performansımız önde gelen büyük ekonomilerin daralması ve durgunluk sonrası zayıf oranlarda büyümeyle birlikte değerlendirilmediğinde daha anlamlı olacağıını inanıyoruz. Pek çok ülke beklentilerinin altında büyüme gerçekleştirirken, Türkiye, şu an aynı listede yer aldıkları diğer ülkelerden pozitif ayrılıyor."

Ekonomi daha dengeli büyümeye doğru ilerliyor

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, yılın ilk çeyreğinde yüzde 5,7'lik büyüme rakamını değerlendirerek, "Uyguladığımız rasyonel, öngörülebilir ve kuralla dayalı politikalarla ekonomimiz daha dengeli ve sürdürülebilir büyümeye doğru ilerliyor" ifadesini kullandı. Bakan Şimşek, TÜİK tarafından açıklanan yılın ilk çeyreğine ilişkin büyüme verilerine yönelik yazılı açıklamayı yaptı.

Türkiye ekonomisinin yılın ilk çeyreğinde yıllık yüzde 5,7 büyüdüğünü anımsatan Şimşek, "Yılliklandırılmış milli gelir 1 trilyon 158 milyar dolara ulaştı. Uyguladığımız rasyonel, öngörülebilir ve kuralla dayalı politikalarla ekonomimiz daha dengeli ve sürdürülebilir büyümeye doğru ilerliyor" değerlendirmesinde bulundu.

Şimşek, iç talebin büyümeye verdiği katkıının 4,1 puan, net dış talebin katkısının ise 5 çeyrek sonra pozitifte dönerek 1,6 puan

Mehmet Şimşek

olduğunu belirterek, aynı dönemde yatırımlar yüzde 10,3 artarken, makine ve teçhizat yatırımlarının analizsiz büyümesini 18'inci çeyreğe taşıdığını bildirdi.

Mal ve hizmet ihracatının yüzde 4 büyüdüğüne işaret eden Şimşek, "Sanayi katma değeri yüzde 4,9 arttı. Yüksek teknoloji üretim bu dönemde yıllık yüzde 21 büyüme kaydetmesi katma değere artış için cesaret verici" ifadesini kullandı. Şimşek, ilk çeyrekte geçen yılın aynı dönemine

göre 1 milyon 46 bin ilave istihdam sağlandığını anımsatarak, mevsimsel düzeltilmiş işsizlik oranının son 44 çeyreğin en düşük seviyesi olan yüzde 8,7'ye gerilediğini aktardı. Yılın ikinci çeyreğine ilişkin göstergelerin ekonomideki dengelemenin devam ettiğine işaret ettiğini bildiren Şimşek, şunları kaydetti: "İkinci yarıda daha destekleyici dış koşullar ve ilimli yurt içi taleple birlikte bu yıl net dış talebin pozitif katkı verdiği bir büyüme öngörüyoruz. Programımız sayesinde dengelenen büyüme kompozisyonu, düşen cari açık, artan güven, iyileşen beklentiler ve hıızanan dış kaynak girişi dezenflasyona önemli katkı sağlayacak. Fiyat istikrarına doğru yol aldığımız bu süreçte yapısal reformlara hız vererek katma değeri üretimi ve verimlilik artışı desteklemeye devam edeceğiz, vatan-daşlarımızın refahını kalıcı olarak arttıracacağız."

Verimli üretim sürdürülebilir büyümeyi getirecek

Andolu Astarlan İş Adamları Derneği Genel Başkanı Orhan Aydın 2024 yılı 1. Çeyrek büyüme rakamlarına ilişkin değerlendirmede bulundu. İmalat sanayi üretim endeksi, elektrik tüketimi, hizmet sektörü verileri ile Ocak, Şubat ve Mart ayı GSYH öncü göstergeler Türkiye ekonomisinin 2024 yılının birinci çeyreğinde yüzde 5'in üzerinde büyüyeceğini gösteriyordu. Açıklanan

yüzde 5,7'lik oran iş dünyası olarak bizlerin beklentileri doğultusunda bir rakam oldu. Yılın kalan çeyreklerinde mevcut uygulanan ekonomi yöntemlerinin tesirini göstermesiyle dezenflasyon ile mücadelede çok önem arz ettiğini düşün-düğümüz dengeli büyüme de devreye girecektir. Dengeli, sürdürülebilir büyüme gelene yolda dış talep, verimli üretim gibi konular

son derece önemsiyoruz. Güven ekonomisine dayalı, rasyonel, öngörülebilir ekonomik politikalar ile sürdürülebilir bir büyümenin elde edileceği aşkardır. Mevcut uygulanan ekonomi politikalarının etkisiyle hem büyüme tarafında hem de enflasyonla mücadele tarafında başarı elde ederek rayına oturmuş güven temelli bir ekonomi düzeyine kavuşmuş olacağız.

İhracatın büyümeye katkısı pozitif bekleniyor

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, yılın ilk çeyreğinde yüzde 5,7 olarak gerçekleşen büyümeyle ilgili, "Geçen yılın ikinci yarısında başlayan ihracatın artması ve ithalattan azalması eğilimi sonucunda net ihracatın büyüme katkısının 2024 genelinde pozitif olması bekleniyor" ifadesini kullandı.

Bolat, yaptığı yazılı açıklamada, Türkiye İstatistik Kurumunca (TÜİK) açıklanan yılın ilk çeyreğine ilişkin büyüme verilerini değerlendirdi. Türkiye ekonomisinin söz konusu

dönemde yıllık yüzde 5,7 büyüdüğünü anımsatan Bolat, ekonominin kesintisiz büyüme performansını 15 çeyrek sürdürdüğüne dikkati çekti.

Bolat, mal ve hizmet ihracatının yıllık bazda yüzde 4 artarak büyümeye 0,9 puan katkı verdiğine işaret ederek, "Yılın ilk çeyreğinde ithalattaki düşüşün de etkisiyle yüzde 5,7 büyümeye dış ticaretin katkısı 1,6 puan seviyesinde oldu. Söz konusu katkı son 7 çeyreğin en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Türkiye,

verisi açıklanan AB (27 üye ülke) ve G-20 ülkelerine kıyasla en hızlı büyüyen ekonomi oldu." değerlendirmesinde bulundu.

Nominal GSYH'nin (yılliklandırılmış) ilk çeyrekte 1 trilyon 158 milyar dolara ulaşarak rekorunu yenilediğini belirten Bolat, makine teçhizat yatırımlarının yüzde 11,9'luk yükselişe güçlü seyrini koruduğunu ve artış serisini 18. çeyreğe taşıdığını bildirdi.

Bolat, büyümeyle ilişkin verilerin üretim, istihdam, yatırım ve ihracat

öncelikleri çerçevesinde oluşturulan programın olumlu sonuçlarını gösterdiğini vurgulayarak şunları kaydetti:

"Geçen yılın ikinci yarısında başlayan ihracatın artması ve ithalattan azalması eğilimi sonucunda net ihracatın büyüme katkısının 2024 genelinde pozitif olması bekleniyor. Büyüme kompozisyonundaki bu dengelenmeyle bir taraftan daha kaliteli bir büyüme patikasına ilerlenmekte, diğer taraftan makroekonomik istikrar güçlenmektedir."

Ocak-Mart 2024'te, Türkiye'nin gayrisafi yurtiçi hasılası reel olarak yüzde 5.7 arttı

Tükete tüketeye büyüdük

İlk üç aylık büyümeye katkıda 5.5 puanla tüketim harcamaları ön plana çıkarken ihracattaki olumlu etki de dikkat çekti. En çok büyüyen sektör yüzde 11.1 ile inşaat.

AKP iktidarının özellikle 2018'den itibaren uyguladığı politikalarla Türkiye ekonomisinde yarattığı kriz, 2024 yılında da devam ediyor.

Geçen yılki genel seçimler sonrası "zorunlu" rasyonelleşme adımları sonrası ekonomi yönetimi ve politikaları değişse de TÜİK'in dün açıkladığı "Dönemsel Gayrisafi Yurtiçi Hasıla (GSYH), I. Çeyrek: Ocak-Mart, 2024" raporu, Türkiye'deki birikimli sorunların izleriyle dolu. Rapora göre GSYH, 2024 yılı birinci çeyreğinde zincirlenmiş hacim endeksi (reel) olarak geçen yılın aynı çeyreğine (Ocak-Mart 2023) kıyasla yüzde 5.7 arttı. GSYH büyüklüğü cari fiyatlarla, TL bazında 8 trilyon 822 milyar lira, dolar bazında 285.6 milyar dolar oldu. Ancak bu büyümeye harcamalar açısından

bakmak yaşanan sorunları daha çarpıcı şekilde ortaya koyuyor. Çünkü Türkiye ekonomisi, bir kez daha sağlıklı bir büyüme modeli olarak nitelenen tüketimle büyüdü. İlk çeyrekte "yerleşik hanehalkı tüketimi" reel olarak yüzde 7.3 arttı. GSYH büyüklüğünün yüzde 76'sı tüketim harcamaları kaynaklı.

İşgücü payı yüzde 42

TÜİK verilerine göre büyümeye en yüksek katkı 5.5 puanla tüketimden geldi. Ekonomistler de sıkılaştırılan para politikasına rağmen 31 Mart'taki yerel seçim öncesi öne çekilen talebin birinci çeyrekte büyümeye katkı verdiğine dikkat çekiyor. Yatırım harcamalarındaki (gayrisafi sabit sermaye oluşumu) reel artış yüzde 10.3 olurken ihracat yüzde 4 artışla büyümeye net pozitif katkı verdi. İthalat ise yüzde -3.1 ile negatif katkı yaptı. Devletin nihai tüketim harcamaları da reel olarak yüzde 3.6 arttı.

Öte yandan işgücü ödemelerinin gayrisafi katma değerdeki payı cari fiyatlarla yüzde 42 oldu. Bu oran geçen yılın aynı döneminde yüzde 37.8'di. Sermayenin payı (net işletme artışı/karma gelirin payı) ise geçen yılın birinci çeyreğinde yüzde 40 iken 2024 yılı birinci çeyreğinde yüzde 44.2'ye yükseldi. "Sabit sermaye tüketimi" payı da yüzde 15.9 oldu.

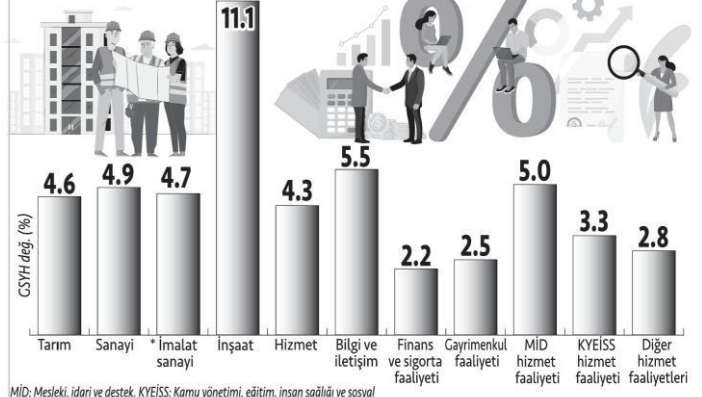
• Ekonomi Servisi

'Dengeye gidiyoruz'

HAZİNE ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, ilk çeyrekteki yüzde 5.7'lik ekonomik büyümenin uygulanan rasyonel ve öngörülebilir politikalarla dengeli bir büyümeye doğru ilerlediğini, ikinci çeyrekte dengelenmenin devam edeceğini ifade etti. Ayrıca dış talebin beş çeyrek sonra pozitif döndüğüne dikkat çeken Hazine Bakanı Şimşek, iç tüketimdeki yavaşlamanın enflasyonda düşüşü sağlayacağına da işaret etti.

BANKACILIK FRENE BASTI (Ocak-Mart 2024)

Finans ve sigorta, Ocak-Mart 2024'te geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 2.2 ile en az büyüyen sektör oldu. Bu oran Ocak-Mart 2023'te yüzde 14.9'du.

MID: Mesleki, idari ve destek. KYEISS: Kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal

Enflasyon telaşıyla mala hücum

EKONOMİSTLER ve iş dünyası yılın ilk üç ayındaki büyümeyi farklı açılardan yorumladı.

Örneğin Prof. Dr. Hayri Kozanoğlu temel özelliklerini şöyle sıraladı: "Tüketimin öne çekilmesi, enflasyon altında faiz nedeniyle borçlanma, yılbaşı ücret zamları, COVID dönemi tasarruflarının harcanması, zenginlerin harcamayı sürdürmesi, gevşek maliye politikaları ve deflatörün kuşkulu TÜİK verileri nedeniyle düşüklüğü." Mustafa Sönmez "2023'te yüzde 4.5, bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 5.7 büyümenin altında yatan sağlıklı bir tüketimdir. Enflasyon telaşıyla mala, stoklamaya hücum, iç talebi, dolayısıyla büyümeyi getirdi. Bu

sağlıksız talep, TÜFE'yi yüzde 77'ye taşıdı" derken İris Cibre'nin yorumu da şöyle: "Bu büyüme, ilk çeyrekte sıkılaştırmanın olmadığına ispatı. Bunu vergi gelirlerindeki artışla görmek mümkün. Dolaylı vergiler, toplamın içerisinde yüzde 70 olduğuna göre bunun anlamı enflasyonla büyüme..."

Sanayiye dikkat

Öte yandan **Ankara Sanayi Odası** Başkanı **Seyit Ardic**, sanayideki büyümenin genelin altında kaldığına dikkat çekerek "Yılın ikinci çeyreğinden sonra iç talep ve üretimdeki azalış ile büyümede yavaşlama ortaya çıkacaktır. Bunun enflasyonun düşmesine katkı sağlayıp sağlamayacağı önemli olacak" dedi.

“Sanayide büyüme baz etkisine rağmen çeyreklik büyümenin altında”

ASO Başkanı **Seyit Ardıç**, yılın ilk çeyreğinde iç tüketim ve inşaat sektörünün etkisiyle yüzde 5,7 oranında büyüme gerçekleştiğini, ancak baz etkisine rağmen sanayi tarafındaki büyümenin çeyreklik büyümenin altında kalmasının dikkat çekici olduğunu söyledi. Ardıç, “Sıkılaştırıcı politika uygulamalarının ekonomik aktivite üzerindeki etkisi ilk çeyrekte henüz tam olarak gözlemlenmedi. Yılın ikinci çeyreğinden sonra iç talep ve üretimdeki azalış ile büyümede yavaşlama ortaya çıkaracaktır. Bunun enflasyonun düşmesine

katkı sağlayıp sağlamayacağı önemli olacak” dedi. ASO Başkanı Ardıç, 2024 ilk çeyrek büyüme rakamlarına ilişkin şu değerlendirmeyi yaptı:

“TÜİK’in açıkladığı rakamlara göre sanayi tarafında yüzde 4,9’luk bir büyüme görülüyor. Ancak büyük deprem felaketini yaşadığımız 2023’ün ilk çeyreğinde sanayi üretimindeki büyük daralmadan dolayı oluşan baz etkisini göz ardı etmememiz lazım. Buna rağmen, sanayi tarafındaki büyümenin, çeyreklik büyümenin altında kalması dikkat çekici.”

Ekonomi 15 çeyrektir KESİNTİSİZ BÜYÜDÜ

Türkiye ekonomisi Covid-19 salgını tedbirlerinin uygulandığı 2020 yılının ikinci çeyreğinden sonra üst üste 15 çeyrek büyüdü ve bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 5,7 arttı.

TÜRKİYE İstatistik Kurumu (TÜİK), bu yılın ilk çeyreğine (ocak-mart dönemi) ilişkin gayriresmi yurt içi hasıla (GSYİH) sonuçlarını açıkladı. Buna göre, GSYİH 2024 yılı birinci çeyrek ilk tahmini, zincirlenmiş hacim endeksi olarak, geçen yılın aynı çeyreğine kıyasla yüzde 5,7 arttı. Üretimin yönetimle GSYİH tahmini, ilk çeyrekte cari fiyatlarla geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 90 artarak 8 trilyon 822 milyar 248 milyon lira oldu. GSYİH'nin birinci çeyrek değeri cari fiyatlarla dolar bazında 285 milyar 572 milyar dolar olarak kayıtlara geçti.

ÜST ÜSTE 15 ÇEYREK BÜYÜMÜŞ OLDU

GSYİH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde, inşaat sektörü toplam katma değeri yüzde 11,1, bilgi ve iletişim faaliyetleri yüzde 5,5, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri yüzde 5,9, sanayi yüzde 4,9, tamir yüzde 4,6, hizmetler yüzde 4,3, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faali-

Politikalarla sürdürülebilir BÜYÜMEYE GİDİYORUZ

"UYGULADIĞIMIZ rasyonel, öngörülebilir ve kurala dayalı politikalarla ekonomimiz daha dengeli ve sürdürülebilir büyümeye doğru ilerliyor" açıklamasında bulunan Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, "İç talebin büyümeye verdiği katkı 4,1 puan, net dış talebin katkısı ise 5 çeyrek sonra pozitifte dönemle 1,6 puan oldu. Aynı dönemde yatırımlar yüzde 10,3 artarken, makine ve teçhizat yatırımlarının aralıkta büyümesini 18'inci çeyreğe taşıdı. İlk çeyrekte geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon 46 bin ilave istihdam sağlandı" diye konuştu.

şıyoruz" dedi.

İKİNCİ YARIDA BELİRGİN DÜŞÜŞLER OLACAK

"Ekonomimiz büyümeye devam ederken emeğin milli gelirden aldığı pay da artmaya devam etmektedir" diyen Yılmaz, "2024 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre işgücü ödemelerinin milli gelir içindeki payı yüzde 33,8'den yüzde 37'ye, gayrisafi katma değer içerisindeki payı ise yüzde 37,8'den yüzde 42'ye yükselmiştir. Temel

önceliğimiz olan enflasyonla mücadele konusunda aylık bazda aldığımız sonuçlar yılın ikinci yarısında yıllık bazda da belirgin düşüşler getirecek" ifadesini kullandı.

TÜRKİYE YÜZYILLI İÇİN ÇALIŞIYORUZ

Büyüme verilerini değerlendiren Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, "2024 yılı birinci çeyreği itibarıyla yıllıklandırılmış milli gelir 1 trilyon 188 milyar dolara yeni tarihi zirveye yükseldi. Deprem afeti, küresel ekonomik talepteki tarihi ortalamaların altındaki seyir ve jeopolitik olumsuzluklara rağmen ekonomi güçlü performansı sürdürüyor. Siyasi belirsizliklerin düştüğü, siyasi istikrar ve güven sağlandığı bir ortamda, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın liderliğinde, kararlı politikalarla Türkiye Yüzyılı'nı çalı-

şıyoruz" dedi.

Net ihracatın büyüme katkısı pozitif olacak

TÜRKİYE İstatistik Kurumu (TÜİK), bu yılın ilk çeyreğine (ocak-mart dönemi) ilişkin gayriresmi yurt içi hasıla (GSYİH) sonuçlarını açıkladı. Buna göre, GSYİH 2024 yılı birinci çeyrek ilk tahmini, zincirlenmiş hacim endeksi olarak, geçen yılın aynı çeyreğine kıyasla yüzde 5,7 arttı. Üretimin yönetimle GSYİH tahmini, ilk çeyrekte cari fiyatlarla geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 90 artarak 8 trilyon 822 milyar 248 milyon lira oldu. GSYİH'nin birinci çeyrek değeri cari fiyatlarla dolar bazında 285 milyar 572 milyar dolar olarak kayıtlara geçti.

İş dünyası büyümeden memnun

DİŞ EKONOMİK İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Oljok: "Büyümenin taleb tarafında baktığımızda ise, yatırım harcamalarının yüzde 10,3 ile en yüksek büyüyen alt kalemi olduğunu görüyoruz. Geçmiş yıldan itibaren ağırlığı azalsa da tüketim harcamaları yüzde 7,2 büyüdü. Net ihracat ise büyümenin yüzde 1,6 katı yaparak olumlu performans göstermeye devam etti. Açıklanan veriler, 2024 yılını geri kalan dönem için iş dünyamız için umut verici." dedi.

SANAYİ VE YATIRIMLAR SEYRİNİ KORUDU

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Akvadiç: "2024'ün birinci çeyrek büyüme verileri öngörülerimizle 'dengeleme' sinyallerini verdi. İlk olarak, dış ticaretin geçen pozitif detayı; net dış ticaretin büyüme katkısının 1,6 puanla yeniden pozitifte dönmesi. Gelen veriler enflasyonla mücadele programına güç katmıştır. İkinci önemli detay, sanayi ve yatırımlar kaleminin güçlü ve istikrarlı seyirini koruması. AB'deki toparlanmanın bunda etkili olduğunu düşünüyoruz."

G20 ÜLKELERİNDE BİRİNCİ SIRADAYIZ

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Mahmut Asmalı: "Türkiye'nin büyüme oranıyla G20 ülkeleri içerisinde birinci sırada yer aldığı bu dönemde, Çin yüzde 5,3, ABD yüzde 2,9, Fransa ekonomisi yüzde 1,1, Avro Bölgesi yüzde 0,4 ve İngiltere ise yalnızca yüzde 0,2 büyürken, Almanya ve Ja-

ponya ekonomisi yüzde 0,2 küçülmüştür. Ekonomimizin ilk çeyrekte yüzde 5,7 büyümesi, takdirli hak eden bir gelişme olmuştur."

GÜVEN EKONOMİSİ VE VERİMLİ ÜRETİM

Anadolu İşadamları Derneği (ASİD) Genel Başkanı Orhan Aydın: "Denge, geliş, sürdürülebilir büyümeye gidilen yolda dış talep, verimli üretim gibi konular son derece önemsiyoruz. Güven ekonomisine dayalı, rasyonel ve öngörülebilir ekonomik politikalarla sürdürülebilir büyüme elde edilecek. Güven ekonomisi ve verimli üretim sürdürülebilir büyüme getirecek. Böylece rayına oturmuş bir ekonomi düzenine kavuşmuş olacağız."

FİYAT İSTİKRARI SAĞLANIRSA...

İstanbul Ticaret Borsası (İSTİB) Başkanı Ali Kopuz: "Bu süreçte, önemli olan makul büyümeyle yetinip, enflasyon ve cari açığın dışlanmasını sağlamak olacaktır. Fiyat istikrarı sağlandıktan sonra Türkiye ekonomisi, rüzgarı da arkasına alarak üretmeye, nitelikli yatırım, istihdam, katma değerli üretim ve ihracat ekseninde büyümeye devam edecek kabiliyettedir. Tarım sektöründeki yüzde 4,6 büyüme oranı, deprem felaketinin ardından umut vericidir."

ENFLASYONLA MÜCADELE DEVAM ETTİRİLMELİ

Ankara Sanayici Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardic: "Yılın ilk çeyreğinde güçlü gelen büyüme verisi, de-

zenfasyon sürecinin nasıl sağlanacağı sorunu da aklımıza getiriyor. Büyümeyle sürdürülebilir katabilimsiz enflasyonla mücadele için, mutlakla yapısal reformlarla da desteklenerek, kararlı bir şekilde devam ettirilmesi gerekiyor. Ayrıca sıkılaştırıcı para politikası uygulamalarının ekonomik aktivite üzerindeki etkisi ilk çeyrekte tam olarak gözlemlenmedi."

VERİLER DİĞER ÜLKELERDEN POZİTİF AYRIŞTIRDI

Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Gürsel Baran: "Pek çok ülke beklentilerin altında büyüme gerçekleştirirken, Türkiye, şu an aynı ligde yer aldığı diğer ülkelerden pozitif ayrışıyor. Kalıcı refahın sağlanabilmesi ve gelirinin daha adil bir şekilde geniş tabana yayılabilmesi için enflasyona karşı verilen mücadeleyi desteklemeye devam edeceğiz. Fiyat algısındaki beklentileri ve kadar kısa sürede dizayn ederek, iç talebin büyümesi o kadar hızlı gerçekleşiyor."

EKONOMİ GÜÇLÜ BİR ŞEKİLDE YOLUNA DEVAM EDİYOR

Girişimci İş Kadınları Derneği Başkanı: "Büyüme oranı, Türkiye ekonomisinin sağlam temellere dayandığını ve güçlü bir şekilde yoluna devam ettiğini gösterdi. Covid-19 sonrası ekonomide yaşanan dalgalanmalar, etrafımızdaki savaşlar ve bunun yansımaları hepimizi derinden etkiledi. Ancak zorluklara rağmen elde ettiğimiz sonuçlar, birbirimize destek olarak ve sektörler arası işbirliği ya-

parak ekonomimizin refah seviyesine ulaşabileceğini göstermektedir."

BÜYÜME İÇİ TUKETİM VE TUKETİM GÜCÜNE DAYALI

Genç Girişimci ve Yönetişim Derneği Genel Başkanı Nezihe Alınoğlu: "Yüksek harcamalarla birlikte yüzde 7,3'lük artışın iç tüketimdeki güçlü eğilimin işaretidir. Bu da Türkiye'nin ekonomik büyümesinin sadece dış faktörlere değil aynı zamanda iç talep ve tüketim gücüne dayalı sağlam bir temele oturduğunu göstermektedir. Türkiye'nin ekonomik geleceği, genç ve dinamik girişimcilerin öncülüğünde daha da parlak olacaktır."

REFORMLAR HIZLA UYGULANMALI

Türkiye Genç İş İnsanları Derneği Ankara Şube Başkanı Aykut Çakmaklı: "Veriler, Türkiye'nin ekonomik potansiyelini ve dayanıklılığını gösterdi. Büyümenin sürdürülebilirliğini ve kapasite kullanımını devam ettirmesi için istihdam artırılmalı. İş dünyası ve yatırımcılara daha fazla güven ve istikrar ortamı sağlanacak reformların hızla uygulanmaya konulması destekliyoruz. Bu vesileyle ülkemizin ekonomik geleceğine olan güvenimizi bir kez daha ifade etmek istiyorum."